

Циклова комісія автомобілів та транспортних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

 /Світлана СТОЯНОВА/

« 28 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова за професійним спрямуванням

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

27 «Транспорт»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

275.03 «Транспортні технології

(на автомобільному транспорті)»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма

«Транспортні технології

(на автомобільному транспорті)»

(назва ОПП)

освітній (освітньо-професійний ступінь) бакалавр

Відділення

технолого-механічне

(назва відділення)

статус дисципліни обов'язкова

(обов'язкова чи вибіркова)

розробник Катерина ГЛЯНЕНКО

Розробник: Глянєнко Катерина Андріївна, кандидат педагогічних наук

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від " 28 " 08 (назва) 2024 року № 1

Голова циклової комісії Мирослава СОСНОВА

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено та рекомендовано до затвердження методичною радою ВСП «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки УДУНТ»

"28" 08 2024 року, протокол № 1

Голова методичної ради Світлана СТОЯНОВА

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає чинним освітньо-професійним програмам та навчальним планам:

Навчальний рік, група	ПОГОДЖЕНО:			
	Голова робочої групи забезпечення ОПП		Зав. навчально-методичною лабораторією	
	Власне ім'я та прізвище	Підпис	Власне ім'я та прізвище	Підпис
20 <u>24</u> -20 <u>25</u> гр. <u>ТТ</u>	Юрій КОРЖАВІН		Ірина ПОНОМАРЬОВА	
20__-20__ гр. _____				
20__-20__ гр. _____				
20__-20__ гр. _____				
20__-20__ гр. _____				

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
<p>Кількість кредитів – 3 Загальний обсяг годин – 90 год.</p> <p>Для денної форми навчання:</p> <p>Кількість аудиторних годин – 51 година, годин самостійної роботи - 39 годин</p> <p>Змістових модулів – 2</p> <p>Індивідуальне завдання: _____ (назва)</p>	<p>Галузь знань <u>27 «Транспорт»</u> (шифр і назва)</p>	Обов'язкова		
	<p>Спеціальність: <u>275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</u> (код і назва)</p>			
	<p>Освітньо-професійна програма <u>«Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</u></p>	Рік підготовки <u>2</u> Рік вступу 2022 р.	-й	-й
		-й	-й	
		Семестр		
		3-й		
		Лекції		
		4год.		
		Практичні, семінарські		
		45 год.		
Лабораторні				
год.	год.			
Самостійна робота				
39 год.				
Контрольні роботи				
2 год.				
Індивідуальні завдання:				
год.	год.			
Вид підсумкового контролю: <u>екзамен</u> (екзамен, диф.залик, залік)				

2. Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань зі специфіки української професійної мови, фахової термінології як основи професійної мови та стилістики службових документів.

Завдання вивчення теоретичних засад нормативності української літературної мови, вироблення навичок правильного використання різних мовних засобів залежно від сфери й мети спілкування, складання ділових паперів, усного й писемного фахового мовлення, роботи з діловими текстами.

Предметом вивчення є: лексика, фразеологія, лексикографія, стилістика, текст, документи.

Формат навчальної дисципліни – проведення лекційних, семінарських занять, поточного та підсумкового контролю, консультацій.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, робота з книгою, відео-метод.

Пререквізити: знання шкільного курсу дисципліни «Українська мова».

Постреквізити: є базовою для вивчення фахових дисциплін.

Програмою дисципліни передбачено проведення лекційних та семінарських занять з тем курсу.

Перелік сформованих компетентностей і результатів навчання – та сутність сформованих компетентностей і результатів навчання

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.
Загальні компетентності	ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-11. Здатність працювати автономно та в команді. ЗК-13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Програмні результати навчання	РН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- роль державної мови у професійній діяльності;
- норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного і писемного мовлення;

- правила укладання ділових паперів і різних видів наукової продукції;
- проблеми української термінології у професійному спілкуванні;

вміти:

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;

- сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;

- оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів;

- скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;

- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;

- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЙНА МОВА В МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Тема 1. Українська мова – об'єкт соціолінгвістики. Міжкультурна комунікація в освітніх соціумах

Мова – суспільне явище. Поняття національної і літературної мови. Мова як знакова система.

Тема 2. Походження української мови, історія її функціонування в різних суспільних умовах

Версії про походження української мови. Мова і держава. Місце української мови серед інших слов'янських.

Тема 3. Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця

Культура мови та її основні ознаки. Поняття літературної норми. Мовний етикет та вимоги до нього. Конструкції службового мовного етикету. Традиції вітання у різних країнах світу.

Тема 4. Лексика і фразеологія української мови в ефективному професійному спілкуванні

Словниковий склад мови. Класифікація української лексики. Словники як джерело інформації. Фразеологія в професійному спілкуванні.

МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТИЛІСТИКИ

Тема 5. Стилїстика професійної мови. Науковий стиль української мови: особливості наукового висловлення думки; характерні ознаки різних жанрів наукового стилю

Загальні поняття й категорії стилїстики. Класифікація стилів сучасної української мови. З історії становлення і розвитку наукового стилю української мови та його загальна характеристика. Репрезентація наукової мови на лексичному рівні. Морфологічні та синтаксичні одиниці мови наукового стилю.

Тема 6. Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів

Науковий текст та його ознаки. Типи мовних висловлювань та змістової інформації в наукових текстах. Роль та місце законів логіки у написанні наукової роботи. Підготовка тексту наукового дослідження. Робота над стилем наукових текстів. Оформлення списку використаної (рекомендованої) літератури.

Тема 7. Специфіка текстів різних жанрів наукового стилю

Згортання наукової інформації до рівня плану, тез. Конспектування наукового джерела. Анотація як різновид наукового тексту. Реферат як жанр наукової

літератури. Стаття як самостійний науковий твір. Наукова доповідь і науковий виступ.

Тема 8. Культура офіційно-ділового стилю

Лексика офіційно-ділового стилю. Морфологічні особливості офіційно-ділових текстів. Синтаксичні одиниці мови офіційно-ділового стилю. Загальні відомості про документ. Класифікація та реквізити документів.

Тема 9. Класифікація документів: вимоги щодо укладання та оформлювання

Документація особового складу. Довідково-інформаційні документи.

Обліково-фінансові документи. Документи з господарсько-договірної діяльності.

Організаційні документи. Розпорядчі документи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п, с	л а б	кр	с.р.		о	л	п, с	лаб	кр
Модуль 1. ПРОФЕСІЙНА МОВА В МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ												
Тема 1. Українська мова – об’єкт соціолінгвістики. Міжкультурна комунікація в освітніх соціумах	10	2	4			4						
Тема 2. Походження української мови, історія її функціонування в різних суспільних умовах	8		4			4						
Тема 3. Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	8		4			4						
Тема 4 Лексика і фразеологія української мови в ефективному професійному спілкуванні	11		6			5						
Разом за змістовим модулем 1	37	2	18			17						
Модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТИЛІСТИКИ												
Тема 5. Стилістика професійної мови. Науковий стиль української мови: особливості наукового висловлення думки; характерні ознаки різних жанрів наукового стилю	11		6			5						
Тема 6. Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів	11	2	4			5						
Тема 7. Специфіка текстів різних жанрів наукового стилю	8		4			4						
Тема 8. Культура офіційно-ділового стилю	10		6			4						
Тема 9. Класифікація документів: вимоги щодо укладання та оформлювання	11		7			4						
Комплексна контрольна робота	2				2							
Разом за змістовим модулем 2	53	2	27		2	22						
Усього годин	90	4	45		2	39						

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Українська мова – об’єкт соціолінгвістики. Міжкультурна комунікація в освітніх соціумах	4
2	Тема 2. Походження української мови, історія її функціонування в різних суспільних умовах	4

3	Тема 3. Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	4
4	Тема 4. Лексика і фразеологія української мови в ефективному професійному спілкуванні	6
5	Тема 5. Стилїстика професійної мови. Науковий стиль української мови: особливості наукового висловлення думки; характерні ознаки різних жанрів наукового стилю	6
6	Тема 6. Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів	4
7	Тема 7. Специфіка текстів різних жанрів наукового стилю	4
8	Тема 8. Культура офіційно-ділового стилю	6
9	Тема 9. Класифікація документів: вимоги щодо укладання та оформлення	7
Усього		45

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	РПНД не передбачено	

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	РПНД не передбачено	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Українська мова – об'єкт соціолінгвістики. Міжкультурна комунікація в освітніх соціумах	4
2	Тема 2 Походження української мови, історія її функціонування в різних суспільних умовах	4
3	Тема 3 Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	4
4	Тема 4 Лексика і фразеологія української мови в ефективному професійному спілкуванні	5
5	Тема 5 Стилїстика професійної мови. Науковий стиль української мови: особливості наукового висловлення думки; характерні ознаки різних жанрів наукового стилю	5
6	Тема 6 Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів	5
7	Тема 7 Специфіка текстів різних жанрів наукового стилю	4
8	Тема 8 Культура офіційно-ділового стилю	4
9	Тема 9 Класифікація документів: вимоги щодо укладання та оформлення	4
Усього		39

Види і орієнтовні теми індивідуальних завдань

Вид індивідуального завдання	Орієнтовні теми	Семестр (тиждень семестру)
	РПНД не передбачено	

5. Форми поточного та підсумкового контролю

Освітній процес з дисципліни, як в коледжі так і з використанням технології дистанційного навчання засобами Google здійснюється у таких формах: лекція; семінарське заняття, консультації; самостійна робота; поточний і підсумковий контроль.

Система контролю успішності здобувача вищої освіти включає наступні різновиди: усний контроль, письмовий, модульний, комплексна контрольна робота, методи самоконтролю та самооцінки, підсумковий контроль.

Підсумковий контроль – екзамен.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

	Кількість	Сума балів
Модуль 1		
1. Відвідування занять	1	1
2. Виконання завдань на семінарських заняттях	9	27
3. Самостійна робота (за тему)	4	4
Разом		32
Модуль 2		
1. Відвідування занять	1	1
2. Виконання завдань на семінарських заняттях	14	42
3. Самостійна робота (за тему)	5	4
Разом		47
участь у конференціях, вебінарах, підготовці публікацій, робіт на конкурси	1	6
Комплексна контрольна робота	1	5
Екзамен		10
Усього		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ECTS			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ECTS	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно		задовільно

		відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		
60-63	Е	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

7.

Рекомендовані джерела інформації**Базові**

1. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібн. / Уклад. І. Тетарчук, Т. Дяків Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 181 с.

2. Українська мова за професійним спрямуванням : підручн. / С. В. Шевчук, І.В. Клименко. Київ : Алерта, 2012.694 с.

2. Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. С. К. Богдан та ін. /відп. ред. С. К. Богдан; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : [б. в.], 2013. 163 с.

3. Українська мова за професійним спрямуванням : практикум : навч. посіб. Т.В.Симоненко.Київ: Академія, 2012.270 с.

4. Українська мова за професійним спрямуванням для студентів економічних спеціальностей : навч. посіб. / Уклад.: Гапонова Т.М., Назар Р.М. Макіївка: ДонНАБА, 2011. 289 с.

Допоміжні

5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посібн. Київ: Знання, 2006. 291 с.

6. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 393 с.

7. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. Київ: Освіта, 2016. 254с.

Навчально-методичне забезпечення

1. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / Соснова М.А., Гляненко К.А., Соснова В. А., Куцевол О.П. Кропивницький. ПП «ПОЛУМ», 2021. 80 с.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Вид заняття або індивідуального завдання	Тема заняття (розділ індивідуального завдання)	Форма (вид) використання інформаційних технологій	Назва програмного засобу	Для яких видів діяльності використовується
Лекції	Повний курс	Електронний навчальний посібник, електронні підручники	Google classroom	Самопідготовка
Лекція	Українська мова – об'єкт соціолінгвістик и. Міжкультурна комунікація в навчально-освітніх соціумах	Навчальний фільм	Google classroom, Google Meet	Самопідготовка, обговорення відеороликів
Лекція	Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів	Навчальний фільм	Google classroom, Google Meet	Самопідготовка, обговорення відеороликів
Семинарські заняття		таблиці, картки, ПК, мультимедійний супровід; логічна схема основних понять процесу	Google Meet	Дискусія, робота з відеоматеріалом, інтернет-сайтами, виконання завдань

9. Анотація

№ заняття	Найменування розділів і тем	Вид заняття	Кількість годин	
			ауд	сам
	Модуль І. ПРОФЕСІЙНА МОВА В МІЖКУЛЬТУРНИЙ КОМУНІКАЦІЇ		51	39
1	Тема 1. Українська мова – об’єкт соціолінгвістики. Міжкультурна комунікація в освітніх соціумах	Лекц. Сем.	2 4	4
2	Тема 2. Походження української мови, історія її функціонування в різних суспільних умовах	Сем.	4	4
3	Тема 3. Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	Сем.	4	4
4	Тема 4. Лексика і фразеологія української мови в ефективному професійному спілкуванні	Сем.	6	5
	Модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТИЛІСТИКИ			
5	Тема 5. Стилїстика професійної мови. Науковий стиль української мови: особливості наукового висловлення думки; характерні ознаки різних жанрів наукового стилю	Сем.	6	5
6	Тема 6. Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів	Лекц. Сем.	2 4	5
7	Тема 7. Специфіка текстів різних жанрів наукового стилю	Сем.	4	4
8	Тема 8. Культура офіційно-ділового стилю	Сем.	6	4
9	Тема 9. Класифікація документів: вимоги щодо укладання та оформлювання	Сем.	7	4
7	Комплексна контрольна робота	К.р.	2	
	РАЗОМ		90	39